

ایڈیٹر:
اعجاز مہر

روزانی

سندھیار

Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com

اربع 08 فیبروری 2023ء

اي پي سي ذريعي سياسي تقسيم ختم ٿيڻ جي اميد

ملڪ ۾ هن وقت جن حالتن مان گذري رهيو آهي انهن کي منهن ڏيڻ لاءِ وڌ کان وڌ سياسي هر آهنگي ۽ گڏيل حڪمت عملي جوڙڻ جي ضرورت آهي. سياسي تشهير ۽ سماج ۾ موجود ان سڀ جو رڪاوڙ انهن حالتن کي وڌيڪ خراب ڪرڻ جو سبب بڻجي رهيو آهي. هر هڪ طرف سياسي عدم استحڪام آهي ته ٻئي طرف معاشي بحران ڏينهن ڏينهن وڌي رهيو آهي ۽ انهي دوران دهشتگردي جا ٿيندڙ واقعا تشهير وڌيڪ خراب ڪري رهيا آهن. ان جو وڏي ر وڌ سبب اها سياسي حالتون آهن جيڪا هن وقت ملڪ ۾ واضح نظارچي رهي آهي جو سياسي معاملن ته ٺهيو پر ملڪي معاملن تي به سياسي ڌرين هڪٻئي سان گڏ ويهڻ کان ڪيپائي رهيو آهي ۽ ان جو پيغام سڄي دنيا تائين ڪو مثبت نه پيو ڇڏي جنهن ڪري اڏاڻا پير کان وٺي پاڻ ماليتي عالمي ادارن ۽ دوست ملڪن ترٽ مدد لاءِ اڃان ڪيپائي رهيا آهن جيستائين سياسي ڌرين ملڪي مقادن لاءِ ڌڻ ۽ پهريندي نيسٽائين دنيا ۾ مثبت مٿ ڏيڻ کان ڪيپائيندي رهندي جنهن لاءِ پهنجي گهر کي ليڪ ڪرڻ اڻاهي ضروري آهي باقي سياسي معاملن تي اختلاف هلندا رهندا.

[illegible]

اسان سمجهون ٿا ته اي بي سي ڪونائٽي جي اعلان کان اڳ ئي حڪومت سڀني سياسي ڌرين سان رابطو ڪري اهڙو ماحول ٺاهي ها جنهن سان اهو ٿر پيدا نه ٿئي ته ڪو هن اهر مسئلي تي ٻه ڌرين ڳڙهيو ۽ لاءِ تيار ٺاهان يا سياسي تقسيم ايترو ئي چڪي اهي جوان ٿي قومي مسئلن تي استعمال ڪرڻ کان به پاسو ڀريو ڪيو وڃي. اها ذميواري حڪومت تي وڌيڪ لاڳو ٿئي ٿي ڇاڪاڻ ته اها ئي ملڪي مسئلن تي سڀني ڌرين کي گڏ ڪندي هٿن جو بندوبست ڪري سگهي ٿي. بهرحال ”دير ڊي“ درست ٿيڻ لاءِ ”واري چوٽي“ مطابق جيڪڏهن ڌرين کي احساس ٿي ويو اهي ته انهن پنهنجي چوٽي تي نظرياتي شروع ڪئي آهي ته هاڻي اها اميد ڪري سگهجي ٿي ته 9 فيبروري تي رٿيل اي بي سي سٽي ماحول ۾ ٿيندي ۽ ملڪ ۾ سياسي تقسيم کي گهٽائڻ ۾ مددگار ٿيندي.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

سنڌ جي سامونڊي پٽي کي ترقياتي رٿابندي گهرجي

آهی تہ انھن سمورین زونز

حکومت هتدواو پښتن، ترښکېدل، تصصيات، اوازونه، او اوزارن جي لڳائڻ، وسپنالڙ واري مقصد لاءِ حفاظتي ريزولٽون جي سکېپي، ان شق ۾ 12 سامونڊي ميلن جي حد يعني Territorial waters جو رڳو حوالو ڏنو آهي. انهن حدن اندر جيئن ته رڳو سامونڊي پيٽن جي چرپر رهي ٿي، تنهنڪري انهن جي حفاظتي معامالن جو ذڪر سمجهه ۾ اچڻ اڳي ڳالهه آهي. البته اتي به اهڙو ڪو ذڪر ناهي ته اهو علائقو جيئن ته صوبائي حڪومت جي حدن اندر اچي ٿو تنهنڪري ان جو به انهن معامالن ۾ ڪو ڪردار هوندو.

انهي سموري اڻ چٽائي سبب مختلف موقعن تي سنڌ جي سامونڊي حدن اندر موجوده وسيلن جهڙوڪ پيٽن جي مالڪي جا سوال اٿندا رهن، ان جي سامونڊي معاملن مجموعي طور وفاقي حڪومت جي اختيار هيٺ آهن، تنهنڪري اها قانون سازي آئين مطابق غلط ناهي، جيئن ته هڪ وفاقي پاليسي پٺيان 12 سامونڊي ميلن اندر صوبي جو حق مقرر ٿيڻ گهرجي، تنهنڪري بهتر اهو ٿيندو ته وفاقي حڪومت به ادارن پاران پيٽن بابت لڳاتار عدولتن جو مستحق مل ڪيڏن لاڙ سکر، سکر، سامونڊي حدن اندر صوبائي مالڪي بابت پاڻ قانون سازي ڪري. 12 ميلن جي حدن اندر جيئن ته ماهيگيري جو حق مقامي مهاڻن کي مليل آهي، تنهنڪري انهن پيٽن کي ماهيگيرن جي ترقي لاءِ به استعمال ڪرڻ گهرجي، سنڌ حڪومت کي گهرجي ته صوبائي سامونڊي حدن اندر ايندڙ علائقي جو جامع نقشو تيار ڪرائي اتي موجود قدرتي وسيلن جي فهرست تيار ڪرائي، انهن علائقن ۾ موجود سميرن جا پيلا، سڪا پٽ/پيٽ مڇي جا نسل، ماهيگيري جا ٻيا وسيلو، پاڻي جو معيار، مڇين جي چورس رستا، مختلف موسمن ۾ ايندڙ ٻڪري پکڙ، سامونڊي نباتات ۽ هر طرح جي جيوت،

انسانی آبادی ساحلی پٹی جي گذر سفر جو ان علائقي تي اردمراڻ، ماهيڪڙين جا لنگهه وغيره سڄي سگهه سڌاڙين جو شڪل ۾ محفوظ ڪرايو وڃي. ساڳي طرح صوبائي حذر اندر سنڌ حڪومت کي پنهنجي انتظامي موجودگي به رکڻ گهرجي. ڪراچي جي صنعت کي پائند ڪيو وڃي ته ان علائقي ۾ به صفائي جي صنعتي پائڻا يا نهرو ماڻو نه اچيو وڃي. ان ڏهاڙي جو ماحولياتي قانون جتي رهائشي ماهر ڪري ٿو ته ساڳي طرح آبادي ڊگهي ساحلي پٽي اندر 12 صومندي ميلن تائين واري وسيع علائقي کي خالي پٽي رکڻ بجاءِ ان علائقي جي ترقي لاءِ جامع رٿابندي ڪئي وڃي. ڏيکي ۽ ٻنڌاڙ ٻيٽن تي هر دروڙ ۽ وفاقي حڪومت جو ڪو نه ڪو

[illegible][illegible]

١٩ **مينا** **۱۹۷۶**

تي 276,28۰ دمين جو ٿي ويو گذريل ڏينهن
ايتنڪ ورتو 275,3۰0 تي بند ٿيو.
هرڏانهدا اوڀر مارڪيٽ و 280 روپيا
آهي ۽ اڀرن مارڪيٽ و 3۰۰ روپيا سگرون ٿيو.

[illegible][illegible]

20 کان طالبان حکومت جي اچڻ کان پوءِ توحيد احمد کي قومن جي ليڪا ڏاڍا پسان ڪرڻ جي رهنمائي ڏني. طالبان حڪومت طرفان رهنمائي ڏيڻ جي پٺيان پڻ ڀارت ۽ روسڪيا جي وچ ۾ پڻ پڻاڻي ٿي ويا. ڀارت ۽ روسڪيا جي چيو ته ان افغانستان جي ڪري ضرورت هئي ته ڪي ڪروڙ ڪروڙ قومن افغانستان جي مقبوض ٿيل ڀاڱي ۾ آباد ڪيون. انهن قومن کي ڀارت ۽ روسڪيا ڪرسي ڏيڻ کان ڪيترائي ڏينهار وٺي ڀارت ۽ روسڪيا ڪرسي ڏيڻ جي ڪري ڏاڍا پٺيان ڪرڻ جي رهنمائي ڏني. 124 افغاني جو چيو هڪ ڇوڪرو جو ڀارت ۽ روسڪيا جي طرفان ڀارت ۾ ڪيترائي ڏينهار وٺي ڀارت ۽ روسڪيا ڪرسي ڏيڻ کان ڪيترائي ڏينهار وٺي ڀارت ۽ روسڪيا ڪرسي ڏيڻ جي ڪري ڏاڍا پٺيان ڪرڻ جي رهنمائي ڏني.

[illegible]

تنگ چائين پاڻ کي، ته اچي اڳ اجهاءِ

سُجُنُ گھٹا پُچائِیا، تون پُچُن کي پُچاءِ!
اُف ٿي وساءِ، آڳي نه ڏجي عامَ کي.

جیل یریو تحریک، هک نئون ڈرامو ته ناھی ؟

حاکم نصیراٹی

[illegible]

ولجود تحريڪ ڪار عام تحريڪ ناهي جن تحريڪ جي پنهنجي هڪ تاريخ اهي قومون
چلويديءَ ڪري ٿڳي پيوڏيون هيون تڏهن ڀرپور تحريڪ جي شروعات ڪئي ويندي
جيئن ننڍا جوڌيان پاڻ ڏانهن ڪشائي جيل ڀريل تحريڪ جي شروعات آگاهي پنهنجي
ري ڏيئي ڪندا هئا ان کان پوءِ هزارن جي تعداد ۾ ڪارڪنن جيلن جو رخ ڪندا هئا نتيجو
ڪريو هو جو گرفتار ٿين وارن جا جيلن ڏانهن وڌندا هئا حڪومت جان چڙهائڻ لاءِ اپلا ڪندي

[illegible][illegible]

مٿان جو خيال آهي ته خان صاحب پنهنجي امڪاني ناهلي ۽ گرفتاري کي ڏسندي جيل تحريڪ جو اعلان ڪيو آهي جيئن سڄي سنگت جيل ۾ سندس تقريرون ٻڌي باقي نيريان به معاملو ۾ سندس ڳچي ۾ پيل آهي هاڻي جيڪڏهن خان صاحب اليڪشن وڙهي وڃي ته اتي اٺن ڏينهن ۾ ٽو ڪري ته امريڪي عدالت جو فيصلو سندس ڳچي ۾ پوئو ڏهن هاڻي ڏي، جو اعتراف ڪري ٿو ته سندس صادق ۽ امين وارو لقب مٽي ۾ ملي ويندو.

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

پڦا

۳۱

۵۹ راپوٽندي مان چوند وڙهندن جوڌاري نهار سڀائي آزاد حريت سان نامزدگي جمع گهرايو، زور اچي ته تحريڪ انقلاب جي قومي اسيمبلي ميمبرن جي استعفيٰ کاتو، اها سيٺ خالي ٿي هئي، جنهن تي 19 مارچ جي چرند ٿيندي.

۵ ٽي گهري انسوز جو اظهار ڪيو ۽ جي حڪومت ۾ عوام سان پنهنجي دعائون پوري ڏيارايو پر زور اچي ته افغانستان ۽ ترڪيه هج ان بل اهل سنه 2022 جي تاريخي ياد ۾ پنهنجي پاڻن جي مدد ۾ سڀ کان نيڪ هن چيو ته پاڪستاني قور پنهنجي

ٻيو آهي، 23 هزار روپين جي اٿان جي
فيگيٽي خرچ ڪري 3 سالن دوران هڪ ارب
روڙو روڙي ڪي ڪري ڇڏي وئي آهي.
انهن ٽنهي ڳالهه تي ڏسڻ سان اهو
ڏاڍو تڙ ٿيڻ سان خان وٽ بيشري به
ڳوٺي جا حصيدار هئا. عمران خان جي
وڌيڪ ڳالهه سمجهڻ سان پٺيان
ڏک جو اظهار ڪيو ويو.

[illegible]

١٥ هزار کان وڌيڪ ماڻهو ڪسي کي چڪا آهن
 ٿوريين جي انگ ۾ وڏي شڪار تي ٻڌل آهي
 خدشو آهي، صحت جي عالمي اداري جي
 سرچمن ۾ پٿرين تباهيءَ جي نتيجي ۾
 ٿوريون 20 هزارن تائين بڻ سگهن ٿيون

قبا
 ۱۵ هزار کان وڌيڪ ماڻهو ڪسي کي چڪا آهن

ڪيو ۽ حڪمرانن تڏهن ته مصدق ملڪ جون
مصرفون انهن محڪمائي انتظامي ڪئي
وڃي ۽ گهٽتائي رپورٽ ڏني وڃي
آسٽرلينگ ڪميٽي اتي بي سي جي هدايت
منتخبين کي قوري طور مقرر ڪري هدايت
ڪئي پاور ڊائون اختيارين ڪميٽي کي
منظور ڪيو.

06

[illegible][illegible]

واضح رهي ته گذريل مهيني ملڪ ۾ بجلي جو بريف ڊائون ٿيو هو ۽ 24 گلاڪ گذرن باوجود بجلي مڪمل طور بحال نه ٿي سگهي هئي.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

